

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Peutergroep Overasselt

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 28 januari 2019

Samenvatting

De inspectie heeft op 20 november 2018 een onderzoek uitgevoerd naar de voorschoolse educatie op peutergroep Overasselt. De reden voor dit onderzoek is dat de gemeente waarin het kinderdagverblijf is gevestigd, meedoet aan een pilot. In deze pilot Herijken toezicht op voor- en voerschoolse educatie (vve) en kinderopvang onderzoeken we onder andere of de gemeente en de schoolbesturen zicht hebben op de kwaliteit van de locaties en of zij zorgen voor verbetering van de kwaliteit. Met locaties bedoelen we kinderdagverblijven en de groepen 1 en 2 van basisscholen. Daarom hebben we op meerdere locaties in de gemeente Heumen een onderzoek uitgevoerd.

Wat gaat goed?

De pedagogisch medewerkers hebben ruime ervaring en werken al een tijdje samen. Dit zorgt voor een prettige sfeer op de groep. Zowel de kinderen als de ouders worden op een vriendelijke manier welkom geheten. Hierdoor voelen de kinderen zich op hun gemak op de peutergroep.

De pedagogisch medewerkers zijn alert op het vroeg signaleren van problemen bij de kinderen. Zij noteren gegevens over de ontwikkeling in een kindvolgsysteem en een logboek. Als de medewerkers zich zorgen maken, schakelen ze hulp in. Ook de samenwerking met de GGD is goed. Hierdoor krijgen de kinderen de mogelijkheid om zich verder te ontwikkelen.

Wat kan beter?

De pedagogisch medewerkers kunnen de methode voor de taalontwikkeling actiever gebruiken. De activiteiten hieruit kunnen zij beter plannen en uitwerken. Hierdoor leren de kinderen nog meer.

Ook kan de locatie van tevoren bepalen tot welk resultaat de voorschoolse educatie moet leiden en hierover met de gemeente het gesprek aangaan. Dit gebeurt nu nog niet.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Kinderopvangorganisatie: KION

L RK-nummer: 233672485

Totaal aantal doelgroepeuters: 2

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen in de gemeente Heumen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op de Peutergroep Overasselt.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met pedagogisch medewerkers en de locatiemanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht.

Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
 - V** Voldoende
 - G** Goed
-

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op Peutergroep Overasselt.

Conclusie

Wij stellen vast dat de Peutergroep Overasselt op enkele onderdelen voldoet aan de eisen die aan de voorschoolse educatie worden gesteld. Ook zijn er onderdelen die nog kunnen verbeteren.

Op de groep heerst een prettige sfeer en de pedagogisch medewerkers zijn continu in gesprek met de kinderen. Zij volgen de kinderen in hun ontwikkeling en schakelen vroeg hulp in bij problemen. De ontwikkelpunten liggen op het gebied van het planmatige aanbod en het samenwerken met de vroegscholen. De houder kan daarnaast gerichter doelen stellen voor de voorschoolse educatie, zodat de kwaliteit van de locatie beter geëvalueerd kan worden. Bovendien kan de houder zich dan ook gerichter verantwoorden naar ouders of de gemeente op dit gebied.

Context

Peutergroep Overasselt was de eerste locatie in de gemeente Heumen die doelgroepkinderen opving. De peutergroep maakt deel uit van Stichting KION in Nijmegen. Bijna alle peuters komen uit het dorp en gaan na de peutergroep ook daar naar de basisschool. Tijdens het onderzoek hebben wij vastgesteld dat de locatie weliswaar subsidie krijgt voor voorschoolse educatie, maar dat de gemeente en de houder te weinig afspraken hebben gemaakt over de inhoud hiervan. Dit verklaart deels de waarderings 'kan beter' voor de verschillende onderdelen.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft de basisvoorwaarden voorschoolse educatie niet onderzocht. De gemeente geeft de GGD hiervoor tot nog toe geen opdracht gegeven.

Afspraken over vervolgtoezicht

- We stellen de gemeente voor om de GGD onderzoek te laten doen naar de basisvoorwaarden voorschoolse educatie op deze locatie.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op de Peutergroep Overasselt.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod	•		
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP4 (Extra) ondersteuning		•	
OP6 Samenwerking	•		

Het aanbod kan planmatiger

De pedagogisch medewerkers kunnen de methode planmatiger inzetten. Hoewel er een planning van thema's over het jaar is, aangevuld met andere thema's zoals Sinterklaas, worden de activiteiten uit de methode te weinig doelgericht ingezet. De peutergroep bestaat maar voor een klein deel uit doelgroepkinderen. Doelgroepkinderen kunnen om diverse redenen een vve-indicatie hebben, maar in de meeste gevallen gaat het om een taalachterstand. Deze kinderen krijgen nu een te weinig gericht taalaanbod. Wij observeren aan de start van de dag. Tijdens de inloop liggen er diverse werkjes klaar en kunnen ouders met de kinderen samen een puzzel doen of tekenen. Alle ouders doen dit ook. Indien ouders snel weg moeten, gaan de pedagogisch medewerkers met de kinderen aan de slag.

Het valt op dat de inrichting weinig gericht is op de ontluikende geletterd- en gecijferdheid. De pedagogisch medewerkers kunnen de muren en hoeken hiertoe beter benutten.

Ontwikkeling van de kinderen is voldoende in beeld

De pedagogisch medewerkers gebruiken een kindvolgsysteem om de ontwikkeling van de kinderen te volgen. Zij vullen dit systeem op de afgesproken momenten in. Omdat de brede ontwikkeling van de kinderen wordt gevolgd, is er een voldoende beeld van de kennis en vaardigheden van de kinderen. Daarnaast leggen de medewerkers observaties vast in een logboek.

De ontwikkeling van de kinderen bespreken de pedagogisch medewerkers regelmatig met de ouders. Daar waar het doelgroepkinderen betreft, vinden meer gesprekken met de ouders plaats.

Pedagogisch-educatief handelen gericht op taal

De pedagogisch medewerkers zijn zich er erg van bewust dat de taalontwikkeling belangrijk is voor deze leeftijdsgroep. Zij zijn dan ook continu in gesprek met de kinderen en nodigen hen uit tot een gesprek. Of het nu tijdens de inloop, het vrij spelen of het fruit eten is, de medewerkers zijn veel bezig met taal en geven daarin het goede voorbeeld. Zo benoemen zij wat zij de kinderen zien doen, stellen zij de kinderen vragen en zijn er diverse taalactiviteiten, zoals zingen en voorlezen.

De pedagogisch medewerkers slagen er daarnaast in om een veilige en prettige sfeer te creëren, zodat de voorwaarden aanwezig zijn voor de kinderen om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Voor alle kinderen (en ouders) is er een vriendelijk woord. De kinderen gaan met plezier naar de peutergroep.

Mogelijkheden tot inzet van externe hulp aanwezig

Wanneer de pedagogisch medewerkers vermoeden dat de aandacht en begeleiding niet het verwachte resultaat zal opleveren om de achterstand in te halen, hebben zij verschillende mogelijkheden om externe ondersteuning te verzorgen. Allereerst is er de mogelijkheid om de locatieleider in te schakelen om de zorgen over het betreffende kind samen te bespreken. Als er ondersteuning gewenst is en er volgt een observatie, dan wordt dit verzorgd door de afdeling Pedagogiek en Kwaliteit van KION. Daarnaast behoort ook een observatie op de groep van een ambulante begeleider tot de mogelijkheden. Door het project Passende Kinderopvang vanuit de gemeente is deze mogelijkheid er voor alle kinderen waar zorgen over zijn en niet alleen voor de doelgroepkinderen. Deze ambulante begeleider kan komen observeren en adviseren over mogelijke interventies. Tenslotte is er nog de mogelijkheid om de GGD in te schakelen voor kinderen waar zorgen over zijn.

Betere samenwerking leidt tot meer kansen voor kinderen

De samenwerking kan versterkt worden door met behulp van de juiste samenwerkingspartners de kinderen een brede ontwikkeling te bieden. We zien nu dat er vooral samenwerking plaatsvindt met externe zorgaanbieders, maar in veel mindere mate met andere partners. Zo kan de peutergroep meer samenwerken met de basisschool waar de kinderen naar uitstromen. Indien het aanbod, de pedagogische aanpak en de zorg op elkaar worden afgestemd, ontstaat er een duidelijke doorgaande lijn. Maar ook een intensievere samenwerking met de ouders ligt voor de hand. Juist de voorlichting aan en participatie van ouders in de voorschoolse educatie kan de kansen voor kinderen verhogen.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•		

Deze standaard kan nog beter, omdat de voorschool geen doelen heeft geformuleerd voor de voorschoolse educatie. Hierdoor is niet duidelijk welk resultaat de voorschool behaalt en of de peuters goed zijn toegerust voor de basisschool.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog	•		

Zicht op kwaliteit voorschoolse educatie kan beter

De houder zet diverse middelen in om de eigen kwaliteit in beeld te brengen, zoals een effectmeting en vragenlijsten aan ouders. Hierin wordt echter niet specifiek de kwaliteit van de voorschoolse educatie gemeten. Ook gaat de locatieleider nog te weinig het gesprek aan met de pedagogisch medewerkers over de gewenste kwaliteit en resultaten met betrekking tot de voorschoolse educatie. De houder is nog niet zover dat er duidelijke kwaliteitscriteria zijn opgesteld voor de wettelijke eisen die voorschoolse educatie met zich meebrengt.

Kwaliteitscultuur op orde

Beide pedagogisch medewerkers zijn geschoold in het werken met de methode die gehanteerd wordt op de locatie. Ditzelfde geldt ook voor het observatiesysteem. Hoewel de peutergroep formeel geen vve-locatie is, krijgt de houder wel subsidiegelden van de gemeente om voorschoolse educatie op deze locatie te verzorgen. Wij concluderen dat de houder, qua scholing, op deze locatie voldoet aan de eisen van de gemeente. Tegelijkertijd geven de pedagogisch medewerkers aan zich graag verder te willen professionaliseren in het aanbieden van voorschoolse educatie.

Verantwoording aan de gemeente kan sterker

De verantwoording door de houder over de gerealiseerde kwaliteit enerzijds en de gerealiseerde resultaten anderzijds is niet aanwezig. Hier geldt dat de verantwoordelijkheid bij beide partijen ligt.

Eenzijds vraagt de gemeente niet om een verantwoording; anderzijds levert de houder geen gegevens aan waaruit de kwaliteit blijkt. Er is geen sprake van regelmatige gesprekken over de voorschoolse educatie of het aanleveren van verplichte documenten als protocollen en het pedagogisch beleidsplan.

Ditzelfde geldt voor het voeren van een dialoog met betrokkenen. Naast de dialoog die de houder kan voeren met de eigen medewerkers en de gemeente, zou ook sprake kunnen zijn van verantwoording naar en dialoog met ouders en de overige samenwerkingspartners over de kwaliteit van de voorschoolse educatie.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Wij zijn blij dat de VVE inspectie ziet dat op peutergroep Overasselt een veilige en prettige sfeer voor kinderen en ouders is. Er wordt door de pedagogisch medewerkers veel taal gebruikt op de groep. Hierdoor krijgen de kinderen de mogelijkheid om zich verder te ontwikkelen. De ontwikkeling van kinderen wordt nauwlettend in de gaten gehouden en geregistreerd. Tevens is samenwerking met ketenpartners zoals de GGD op orde.

Tijdens de inspectie blijkt dat de onze medewerkers de VVE-methode voor de (taal)ontwikkeling nog actiever mogen gebruiken met bijpassende doelgerichte activiteiten. Verder is er ook ruimte voor verbetering in de samenwerking met ouders en de vroegschool. Er is geen uitwerking van ouderbetrokkenheid en de doorgaande lijn naar de basisschool. Er is wel een warme overdracht en er kan verder onderzocht hoe we de doorgaande leerlijn verder vormgeven. Wij willen hier in de toekomst zo goed mogelijk zorg voor dragen door intern ondersteuning van een pedagogisch coach (hbo-professional). Daarnaast vinden wij het belangrijk om met de gemeente in gesprek te gaan over hoe er zorg gedragen kan worden voor verdere structurele ondersteuning bij de VVE werkwijze bij de peutergroep.

Momenteel formuleren we met de gemeente een gezamenlijke VVE visie. Hierbij formuleren we concrete resultaatafspraken. Dit geeft beide partijen houvast voor inhoudelijke uitvoering en verantwoording. Op het moment dat er resultaatafspraken zijn vastgelegd, kan hier op gestuurd, gemonitord en ondersteund worden.